

Lizette Colaris Zuyd.m4a

Janneke [00:00:00] Ik doe dus een onderzoek en artistiek onderzoek en mijn hoofdvraag momenteel vooral nog wel eens is op welke wijze kan de essayistische benadering van het filmisch Zelfportret bijdragen aan het loslaten van perfectionisme en verwachtingen die zijn ontstaan door conditionering in educatie en werkveld? Gigantisch groot dus. Die ga ik waarschijnlijk nog wel bijschaven. Hij groeit nog bij. Maar belangrijk voor mij is dus essayistische benadering, dus het het oefenen Essay als in de oorspronkelijke vorm, van: je maakt een oefening. Een schrijf oefening kennen we veel meer. Dit is een film oefening. En het middel wat ik daarvoor heb gekozen. Zijn filmische zelfportretten, omdat dat dicht bij iemand zelf ligt. En als jij denkt van hey, ik wil iets laagdrempelig gaan beginnen, hoef je niet allemaal te organiseren, want je hebt gewoon jezelf als materiaal. Het perfectionisme is er eigenlijk in de laatste paar weken bijgekomen. Maar dit komt vooral uit mijn eigen beleving. Ik heb ontdekt dat ik zelf behoorlijk perfectionistische trekjes heb. Waar het altijd al mee samen heeft gehangen is de verwachtingen die die ik merk of die we hebben in educatie of in het werkveld. En ik heb het idee en daar wil ik is ook een beetje met jou naar kijken. Is het niet zo dat wij als docenten die verwachtingen al zo neerleggen dat dat we onze studenten eigenlijk vanzelf daar al mee opzadelen. Dat ze zelf ook van die verwachting gaan creëren voor zichzelf nog. Dus wat ik jou eigenlijk wil vragen. Jij bent student begeleider. Jij bent decaan geweest.

Lizette Colaris [00:02:13] Tien jaar lang studentendecaan geweest.

Janneke [00:02:15] Ja, ja. Wat heb je? Heb jij ergens wel eens in gesprekken met studenten? En dat mag dus breed zijn van alle studenten? Niet specifiek film of kunst? Ja, worstelen die met verwachtingen van docenten of van zichzelf zo.

Lizette Colaris [00:02:31] Oh, ontzettend op het moment is dat. Voor mijn gevoel is dat ziekte nummer één onder studenten. En dat ze te maken hebben met verwachtingen. Nog voordat ze hier beginnen met studeren aan een studie, zijn er al verwachtingen. Dat wordt eigenlijk zelfs. Dat begint al als je dertien of veertien jaar bent en gaat nadenken over een profielkeuze. Dan komen al de eerste verwachtingen. Dan gaan mensen al uitspreken Oh, maar jij bent meer zo eentje, dus jij zal het daarin moeten zoeken.

Janneke [00:03:01] Ja.

Lizette Colaris [00:03:01] En dat moeten jouw cijfers dan ook onderbouwen als het even kan. En zelf heeft het kind soms ook wel een idee wat ie zou willen, maar daar passen dan die verwachtingen van die andere mensen soms niet bij. En dan passen de resultaten op school er ook niet bij. Dus dan gaan ze zich voegen naar wat er dan wel kan en mag volgens het systeem en volgens de verwachtingen van anderen. En dat ontwikkelt zich dan naar dat punt dat ze een havo diploma halen als voorbeeld. En dan hier binnenkomen met het idee van ja, dat is dan de logische vervolgstap. Nu moet ik dus hier de verwachting gaan waarmaken die als gevolg is van iets wat ik op twaalf, dertien, veertienjarige leeftijd al heb moeten kunnen inschatten. Soms klopt dat helemaal niet en ik denk dat van daaruit ook docenten van hun perspectief mensen zien binnenkomen, met de verwachting dat die mensen dit met hun harten ziel gekozen hebben en dat heel graag willen, en dit echt al van jongs af aan hebben gewild. En de vraag is of dat zo is.

Janneke [00:04:05] Ja.

Lizette Colaris [00:04:06] En dan zijn er de verwachtingen ook nog vanuit de overheid, want die bieden dan een financieringssysteem aan waar ook een verwachting aankleeft. De verwachting is dat je binnen zoveel tijd afstudeert aan een studie die jij gekozen hebt. En ja, je mag opnieuw kiezen. Je mag een verkeerde keuze maken, maar dat heeft wel direct consequenties voor jouw financiële positie. De school heeft ook verwachtingen he, nog buiten de docenten, ook in het kader van een financiering. Er zijn bekostigingen die gestoeld zijn op bepaalde aantallen maanden dat studenten in huis blijven. En als ze die aantallen maanden overschrijden, is er geen bekostiging meer. Dus de school heeft er ook belang bij dat zo'n student die binnenkomt, snel doorstudeert en snel afstudeert. Met diploma de opleiding verlaten is voor de financiën van een opleiding heel erg belangrijk. En dat zijn dus ook weer verwachtingen die daar spelen en die dus ook een beetje uitgestraald worden op studenten. In het kader van: ja jongens, er zijn hier regels, er zijn normen, je moet vanalles halen. Daar zit meteen al een druk op. Vanaf dag één. En dan is er dat verdomde zelfbeeld dat vaak helemaal niet klopt. En dat ook, ja gereflecteerd door de verwachtingen van de maatschappij, de social media, noem maar op. Hè dat de studenten in gesprekken met mij ook wel zeggen van ja, ik vergelijk mezelf veel te veel met anderen en als ik zie wat er op Instagram door anderen gepost wordt, die hebben het allemaal voor elkaar. Die hebben allemaal een leuk leven en mij lukt dat niet. Mijn leven is niet leuk. Mijn leven is niet perfect.

Janneke [00:05:43] Ja.

Lizette Colaris [00:05:44] En wij weten allemaal dat dat leven wat ze daar zien ook niet perfect is, maar voor hun beleving zal het dat dus wel zijn.

Janneke [00:05:52] Ja.

Lizette Colaris [00:05:53] En dat is vaak. En als ik dan zoiets hoor als wat jij zegt van filmische zelfportretten, essayistische benadering, dat kan voor een bepaalde categorie studenten, die heel erg last heeft van dat perfectionisme, een giga uitdaging zijn. Een giga uitdaging. Want het perfectionisme slaat ook neer op hun mentale welzijn. En dat uit zich dat in ook dingen als eetstoornissen. Of niet kunnen functioneren of blokkades of slaapstoornissen of noem het maar op. Dus dan vraag je heel wat van zo'n student om dat eens eventjes te gaan filmen. En laat het dan ook nog zien aan iemand die jou verder nog niet zo goed kent, waar je nog geen vertrouwde band mee hebt.

Janneke [00:06:44] Ja, die tweede stap is niet automatisch voor mij. Ik heb ook veel voor mezelf gemaakt. Ja, en ik heb drie deelnemers die ook vooral voor zichzelf maken en dan zelf kunnen kiezen of ze het met mij delen of niet. Dus ik zou dit ook niet als een schoolopdracht instellen, want dan zit ik weer in hetzelfde paadje als de verwachtingen. Waar ik. Ehm, ik weet ook. Dit is misschien ook niet een schoolse context, opdracht of experiment. Het is misschien juist meer voor degenen die al een tijdje weer aan het werk zijn en merken dat ze niks meer zelf maken. Want dat is ook mijn achtergrond zelf en die heb ik ook al bij meerdere kunstenaars eigenlijk ontdekt. Hier en daar, dat ze heel erg in het commerciële zijn gerold en weer andermans producten maken. Weer gewoon maken wat de klant wil, dan zit je altijd goed.

Lizette Colaris [00:07:38] En niet maken wat je zelf wil, per se.

Janneke [00:07:41] Want ook niet weten wat je zelf wil of wat je kan.

Lizette Colaris [00:07:43] Dat raak je dan kwijt. Na verloop van tijd raak je dat kwijt en weet je niet meer wat van jezelf is. Ja dat snap ik wel.

Janneke [00:07:49] En zo gebruik ik hem juist voor mezelf.

Lizette Colaris [00:07:52] Ja oke.

Janneke [00:07:53] Maar ik vind het heel interessant.

Lizette Colaris [00:07:55] Ook dan kun je tegen dat perfectionisme aanlopen, dan, de lat ligt natuurlijk hoog.

Janneke [00:07:59] Ja. En waarom ligt die lat dan zo hoog? Ik heb daar zelf ideeën over dat het onder andere komt, dus bijvoorbeeld uit social media.

Lizette Colaris [00:08:07] Ja.

Janneke [00:08:07] Want dat zijn ook nog eens allemaal hartstikke mooie beelden. Die zijn mooi scherp, Die zijn met een drone, die zijn, weet ik waar gemaakt. Die zijn met heel veel zorg in elkaar gemonteerd, dus dat is. Het zit hem ook nog in de vorm van dat perfecte plaatje. En als jij dan. Ik denk dat mijn aanname is, maar die ga ik niet heel erg uitgebreid uitwerken. Ik heb moeten kaderen, maar een van de aannames was ook dat dat film als medium, omdat we het overal om ons heen zien in de perfecte manier, in de helemaal uitgewerkte gepolijste wijze. Zoals we filmpjes zien als reclames of of televisie programma's of social media. We zijn alleen maar gewend om dat hele gepolijste, perfecte beeld te zien. En als we dat zelf niet kunnen maken, worden we heel ongelukkig. En andere kunstdisciplines hebben dat volgens mij wat minder, omdat deze zo alom tegenwoordig is, voel ik het juist met film. Wil ik het juist schetsmatig houden. Wat ik zelf heb gedaan is mijn eerste oefeningen zijn gewoon echt letterlijk regels loslaten. Het hoeft niet scherp, het hoeft niet perfect dat die mooie compositie te zijn. Het hoeft niet duidelijk te zijn, het hoeft niet te communiceren. Allemaal stappen die ik heb afgelegd zelf.

Lizette Colaris [00:09:19] Dat is wel een manier om perfectionisme af te leren, maar dat is wel een hele spannende hoor, dat dat is ook vaak al. Ligt er een beetje aan, kijk jou is dat blijkbaar gelukt. Je hebt dat gekund om het dan los te laten, het onscherp te laten zijn en niet te letten op de timing of wat dan ook. Ik kan me wel voorstellen dat dat voor mensen die echt perfectionistisch zijn en al lang perfectionistisch zijn, een hele taaie is om dat los te laten. Dat heeft wel te maken met veiligheid voelen steeds, als je je onveilig voelt, als je dat niet zou doen omdat je de conventies doorbreekt.

Janneke [00:09:53] Ja.

Lizette Colaris [00:09:54] Maar we zijn toch ook wel mensen die graag aan conventies willen voldoen. Want dan hoor je bij de community.

Janneke [00:10:01] Wat zie jij als conventies? Als je...

Lizette Colaris [00:10:04] De normen en waarden, de regels die we met z'n allen geaccepteerd hebben. En in jullie beroepsgroep dan, als: Dit zijn de regels van het filmen. Dat hebben we met z'n allen geaccepteerd. Als dit is hoe, een goede film moet hier en daar aan voldoen. Heeft ie die kenmerken niet, dan is het geen goede film.

Janneke [00:10:22] Ja.

Lizette Colaris [00:10:23] En wat zijn conventies, normen en waarden? En zo is dat gegroeid door de jaren heen. Wel onder invloed van techniek natuurlijk, van wat er überhaupt mogelijk is.

Janneke [00:10:34] Ja.

Lizette Colaris [00:10:37] Dat is wel spannend ja. Maar dan heb je het ook over in hoeverre beschik je over kennis en kunde? In hoeverre heb jij jezelf bijgeschoold of heb je ontwikkelingen bijgehouden? Of, ja, er komt veel bij kijken.

Janneke [00:10:54] Bij mij. Één van mijn andere deelvragen is ook inderdaad welk conventies? Waar hebben we last van? Van welke conventies hebben we last met dat filmische? Die komt morgen aan bod met docenten filmisch beeld van VisCom.

Lizette Colaris [00:11:05] Ja, cool. Ja. Ja, ja. Dat heeft dus te maken met inderdaad verwachtingen die dan het werkveld ook heeft, omdat er blijkbaar ongeschreven regels zijn. Als het ware van: Maar dit is hoe wij het tegenwoordig doen en dit vinden we mooi en dat vinden we lelijk. En dat is heel subjectief. En dat maakt het ook zo moeilijk, want iets subjectiefs... Ja, en jij staat dan met je eigen persoon tegenover. Ja, wat vindt je ergens van? En waar baseer je dat op? En als dan de leiders, de alfamannetjes zeggen van ja, maar dit, dit bepalen wij nu, dit is wat we mooi vinden en dat hoort iedereen mooi te vinden.

Janneke [00:11:44] Ja.

Lizette Colaris [00:11:44] Dat wordt het wel spannend als jij daar andere ideeën over hebt.

Janneke [00:11:47] Ja. Maar ik vind het super belangrijk om die kant dus te hebben.

Lizette Colaris [00:11:52] Om die kant te hebben. Dat je er...

Janneke [00:11:54] Dat je je eigen referentiekader durft te creëren.

Lizette Colaris [00:11:58] Ja, maar dat is denk ik ook wat de kunstenaar onderscheidt van de commerciële filmer dan.

Janneke [00:12:02] Ja,

Lizette Colaris [00:12:03] De commerciële filmer is heel blij met die conventies en vindt het makkelijk om daar aan te voldoen. Dat is eigenlijk ook een beetje lui hoor. In zekere zin hè, dat is gewoon doen wat iedereen doet. En daarbij aanblijven haken.

Janneke [00:12:15] Succes gegarandeerd!

Lizette Colaris [00:12:16] Ja, dan weet je zeker dat je altijd een score krijgt. En als je daarvan af durft te wijken, heb je het ten eerste lef, ben je behoorlijk moedig en ben je veel meer een kunstenaar in mijn ogen dan. Dan ga je buiten, out of the box ga je gewoon. En dat is weer een hele andere manier van werken natuurlijk, maar dan kom je bij een subcultuur.

Janneke [00:12:38] Ja. En we zitten hier natuurlijk op een kunstacademie. Je zou het soms niet helemaal zeggen.

Lizette Colaris [00:12:43] Ja, inderdaad ja.

Janneke [00:12:44] Maar heb jij toevallig? Ergens, speelt dat op bij juist de kunstopleidingen, dit soort dingen?

Lizette Colaris [00:12:51] Ja kijk, ik kijk natuurlijk heel erg naar hoe studenten het ervaren. Vanuit mijn ervaringen als studentende aan heb ik genoeg, echt meer dan genoeg, gesprekken gevoerd met studenten die eigenlijk best heel autonoom zijn van zichzelf. Al best behoorlijk overtuigd van hun kunnen en behoorlijk zeker van hun mening, die dan toch worstelen met dat dat door de docent, kunstenaar-docent niet als goed beschouwd wordt en dus ook gewoon een faal ervaring krijgen. Op grond van een subjectieve beoordeling.

Janneke [00:13:27] Is ehm, echt een wilde gok hè, hoeveel faal ervaringen denk je dat iemand kan hebben voordat hij aan zichzelf gaat twijfelen?

Lizette Colaris [00:13:37] Dat is heel persoonlijk. Dat is verschilt enorm per individu. Als je een beetje zeker in je schoenen staat en je zelfbeeld is wel oké. Je hebt een fijn leven tot dusver, zeg maar. En iedereen is altijd blij met jou en steunt jou en je hebt al dingen. Heb je al eens applaus voor gehad. Dan steunt dat je ook weer, sterkt dat jou en het idee dat je iets goeds aan het doen bent. Dan kun je veel hebben. Maar als je wat minder hoog in je zelfbeeld zit en wat meer te maken hebt gehad met kritiek. En je dat meer persoonlijk ook hebt aangetrokken. Dan wordt het wel moeilijker, om die veerkracht te blijven hebben en steeds toch weer te proberen en toch weer te proberen.

Janneke [00:14:15] Ja.

Lizette Colaris [00:14:16] Dan moet er wel een drive in jou zitten. Een soort van wil die echt zegt van: ik ga dit wel doen, ik blijf het proberen. Maar ik heb er heel veel gezien die gestopt zijn met een opleiding. Of ziek zijn geworden van die omgeving, zich daar gewoon zo onveilig in hebben gevoeld dat ze er ziek van werden. Ja, dat is treurig, dus dat is echt heel ernstig. En dat heeft ook wel te maken met, binnen de kunstwereld sowieso wel denk ik dat. Er zijn hele fijne, lieve docenten die niks liever willen dan jou als student de beste dingen mee te geven waardoor jij kan opbloeien en je kan ontplooien als nieuwe generatie. Maar er zijn helaas ook wel docenten die daar niet zoveel zin in hebben of die vinden dat het alleen op hun manier goed is. Of die regels gaan bepalen, die eigenlijk geen regels zijn. Ja, dat is heel erg moeilijk. Ja, ga er maar eens mee om als jonkie.

Janneke [00:15:18] Ja. Nou, ik heb dit ook gehoord in een gesprek met een oud directeur van het Ritz in Brussel, de Filmschool daar. Hij heeft geprobeerd om altijd te zien dat hij zeker geen cynici aannam.

Janneke [00:15:33] Ja.

Janneke [00:15:34] Maar soms werden mensen cynisch tijdens het werken met studenten, tijdens het opleiden van anderen.

Lizette Colaris [00:15:43] Ja.

Janneke [00:15:43] Dat vond hij verschrikkelijk. En dan kon hij ze niet meer ontslaan.

Janneke [00:15:46] Dat is wel erg, ja. Ja, ja. En dat, dat merk je soms ook wel, dat dan in zo'n discussie, als zo'n situatie ontstaan is, dat een directeur dan het heel moeilijk vindt om daar iets aan te doen. Inderdaad. Of als directeuren persoonlijke vriendschappen hebben ontwikkeld. Dat maakt het nog moeilijker voor studenten om daar ooit dan hun gelijk te krijgen of gezien te worden. Dat is, ja. Dat is eigenlijk voor een instituut erg onhandig.

Janneke [00:16:16] Ja, ja.

Lizette Colaris [00:16:18] En ik kan me wel voorstellen dat je dan als directeur ook in de knoop kan komen te zitten. Dat je denkt van ja, ik zou wel graag zonder die docent verder willen. Maar dat wordt dan moeilijk gemaakt door de regelgeving die daar weer omheen zit. En toch denk ik wel dat je dan als directeur moet nadenken over wat voor rol geef ik deze persoon dan?

Janneke [00:16:34] Ja, nou ja, kijk hij had vooral had een soort van vuistregel van ik wil alleen maar mensen die die studenten iets gunnen. Je moet het gewoon mensen kunnen gunnen.

Lizette Colaris [00:16:42] Anders. Ja inderdaad, als jij zeg maar de ander niet gunt dat jij een betere kunstenaar wordt dan jij bent.

Janneke [00:16:47] Juist.

Lizette Colaris [00:16:48] En dat is nou net waar het om gaat in onderwijs. Ja, eigenlijk moeten wij ervoor zorgen dat die jongens en meisjes allemaal stukken beter worden dan wij ooit zijn geweest. Ja, dat moet het streven zijn. En voel je dat niet als jouw opdracht, ga dan niet in het onderwijs werken, maar blijf lekker jouw eigen ding doen.

Janneke [00:17:04] Ja. Ga maar lekker commercieel werken haha.

Lizette Colaris [00:17:06] Ja, maar kunstenaars zoeken vaak dat soort functies omdat ze dan gewoon een beetje een veilig inkomen hebben. Dat ze weten van oké, dan heb ik tenminste iets van inkomen en dan kan ik daarna freelancen of dingen wel of niet aannemen zoals ik dat wil en dat is. Maar dat is wel iets waar directeuren, die dus een aannamebeleid hebben, heel erg mee moeten oppassen.

Janneke [00:17:26] Ja, want als we het dan hebben over het grote geheel van verwachtingen en conventies, dan. Dan zetten we eigenlijk al een leeromgeving neer waarin niet geëxperimenteerd kan worden, bij wijze van

Lizette Colaris [00:17:40] Dat klopt.

Janneke [00:17:42] Want dan moeten we vooral. Je zegt al zelf, je moet wel binnen vier jaar dat papierje kunnen halen. Dus spring maar gewoon door deze hoepels.

Lizette Colaris [00:17:48] Ja exact, dat zijn precies mijn woorden die ik altijd gebruik als ik gesprekken heb met studenten die dus moeite hebben met die hoepels en die eigenlijk meer zouden willen doen. Dat is ook zo absurd, om te moeten constateren dat dat vaak, ik

zal niet zeggen altijd, maar vaak net een probleem is als een student meer doet dan er gevraagd wordt.

Janneke [00:18:07] Of iets anders.

Lizette Colaris [00:18:08] Of iets anders doet in een andere vorm wil gieten, dan is dat toch al snel iets wat afgekapt wordt. Doe dat nou niet, want dat is te moeilijk. Dan moeten docenten weer anders ernaar gaan kijken, daarin investeren. Of ja.

Janneke [00:18:24] Of we hebben niet, het past niet in het beoordelingsformulier. En daarmee kunnen we niet aantonen...

Lizette Colaris [00:18:29] Ja, het past niet in onze matrix en dat is heel treurig. Je moet dus door die matrix of door die hoepel heen, om ooit een papiertje te kunnen halen. En dat is eigenlijk afremmen. Eigenlijk rem je talent af, door daar zo strikt aan vast te houden. Maar dat heeft allemaal te maken met meetbaar zijn, zodat we rapporten kunnen schrijven en kunnen laten zien als instituut: Wij zijn de bekostiging waard.

Janneke [00:18:51] Juist, bestaansrecht.

Lizette Colaris [00:18:53] En daarom zullen we iets moeten veranderen, in mijn ogen. Die hele bekostiging structuur van het Nederlandse onderwijssysteem remt alle talent af. Dat durf ik echt te beweren, dat remt al het talent af. Het is maar zelden dat iemand daar echt doorheen komt en floreert. Dat is, dat is niet vaak. De kunstenaars, met name die die naam maken, hebben soms niet eens een kunstacademie route afgelegd. Die zijn gewoon op een andere manier daar terechtgekomen.

Janneke [00:19:21] Hoe? Daar ga ik toch even op de conditionering zitten. Zijn, zouden we dan kunnen stellen dat ergens, dat degenen die juist wel floreren in een kunstacademie traject, dat die juist goed te conditioneren zijn?

Lizette Colaris [00:19:40] Ehm, tja, dat is een beetje afhankelijk van waar je naar kijkt. Ik denk dat dat juist vaak types zijn die eigenlijk bij binnenkomst al autonoom waren en zich daar niet van af laten brengen. Die dus een hoog zelfbeeld hebben en een hoge autonomie. En die zijn vaak ook sociaal nog wel handig en weten ook een beetje om te gaan met hoe mensen hun beoordelen zeg maar. En die dwingen dan een soort van respect af.

Janneke [00:20:06] Ja. Ja. En dat dan andere studenten denken, huh, komt ie daar nou alweer mee weg?

Lizette Colaris [00:20:12] Ja, hoe kan dat nou?

Janneke [00:20:16] ja, want als ik dan even heel, héél gechargeerd, dit is totaal niet wetenschappelijk onderbouwd, op geen enkele manier. Maar als je dan hebt over de ongeconditioneerde kunstenaar die dus na zijn opleiding heel succesvol wordt en de braaf door alle hoepeltje springende student die voldoet aan alle eisen, die naderhand in een soort van zwart gat belandt. Want de wereld is in één keer een stuk minder overzichtelijk.

Lizette Colaris [00:20:39] Ja.

Janneke [00:20:41] Hoe, heb jij daar ervaring mee dat je bepaalde studenten voor je hebt gehad die, ehm, het onderwijssysteem eigenlijk. Ja, ook wel gewoon doorliepen, van nou ja dan, dan doe ik dit maar gewoon?

Lizette Colaris [00:20:56] Oh ja, Die heb ik heel veel gezien. Ja. Die dan hun best doen om dan maar door die hoepel te kunnen springen. Ja absoluut. Ik denk meer wel dan niet. Maar dan moet ik wel ook zeggen, mijn perspectief is natuurlijk wel, dat moet je in gedachten houden, dat van een studentendecaan. Die alleen de studenten spreekt die daadwerkelijk ook problemen hebben. Er zijn er ook wel studenten die makkelijk door alle hoepeltjes springen en die dan uiteindelijk wel ergens terecht komen. Maar ik denk dat van de kunstopleidingen, ja, dat is natuurlijk een gekke wereld sowieso waar ze dan in terecht komen, hè de kunstenwereld. En of je daar werk in kan vinden en zo, dat is allemaal, hm, ja, tja. Maar ik heb wel studenten begeleid die ik dan ken vanuit mijn rol, die echt helemaal stukgelopen zijn op het systeem, de grootst mogelijke problemen hebben gehad, tot en met ruzies met mensen toe. Die dan uiteindelijk... En eentje herinner ik me specifiek, die is uiteindelijk wel cum laude afgestudeerd en die was zelf helemaal verbaasd dat ze cum laude gekregen had, want ze had ruzie met alles en iedereen en werd toch door één iemand wel gezien, die wel zag van ja maar eigenlijk wat jij maakt is geweldig. Dat is echt heel uniek en heel apart en een apart perspectief. En die die wist dat wel, ja zeg maar, in de groep van docenten en examencommissie te bepleiten als zijnde: ja maar juist dit werk is wel een vermelding waard. Het is een cum laude werkstuk. En dat was een zeer grote verrassing. Maar dat meisje is naderhand wel ook echt inderdaad in dat zwarte gat terechtgekomen. En had echt geen idee wat ze daar dan mee moest, want ze had dus bij wijze van spreken twee jaar lang te horen gekregen 'het is allemaal rotzooi wat jij doet' en kreeg toen ineens een cum laude. En was helemaal de weg kwijt. Ze was helemaal de weg kwijt, ze wist niet meer wie ze was, wat ze dacht, wat ze wat ze at, ze wist het niet meer. En die heb ik dus na het afstuderen nog verder kunnen begeleiden, omdat ze echt hulp nodig had met uit te vinden van, ja, ehh doe ik het nou wel of niet goed?

Janneke [00:23:03] Ja. Dat is zo'n nare gedachte. Doe ik het wel of niet goed? Wie bepaalt dat?

Lizette Colaris [00:23:09] Ja, precies. Je zit in een onderwijssysteem waar mensen dus iets vinden van wat jij doet. En als je dan perfectionistisch bent. Al van huis uit zeg maar. Op de middelbare school is er al gekweekt en noem maar op. En iedereen aan alle verwachtingen van alles en alles om je heen. Nou ga daar maar aanstaan!

Janneke [00:23:28] Ja. Dan kan je dus heel hard werken om al die maatstaven ook te halen om aan die verwachtingen te voldoen. Ja, ik vond wel interessant. Ik heb juist twee artikelen gelezen over wat perfectionisme is. En wat daaruit voortkwam is vooral dat, je hebt een hele, een soort drijvende kracht perfectionisme, die gewoon adaptief is en die kan inspelen van oh, dit was mij gevraagd. Oké, ik weet wat me te doen staat. Ik ga zorgen voor het hoogste resultaat en ik werk daar keihard voor. Je hebt ook de belemmerende en die verlamt, die stelt uit die, die, die, die maakt alles onhaalbaar in hun hoofd.

Lizette Colaris [00:24:08] Ja.

Janneke [00:24:10] Ik denk dat ik bij de eerste hoor, zelf.

Lizette Colaris [00:24:12] Ja.

Janneke [00:24:14] Maar ik heb gemerkt, als je in de eerste heel. Als je inderdaad gewoon weet hoe de spelregels zitten, dan kan je met de eerste variant super iedere keer jezelf aanpassen aan wat er gevraagd wordt en daar het hoogste uithalen. Maar zodra de regeltjes niet meer duidelijk zijn, in het gewone leven.

Lizette Colaris [00:24:30] Ja dat is dat. En dan en dan gaan mensen het al heel snel hebben over oh, maar dan heb je autistische kenmerken. Terwijl ik denk, dit is gewoon een grondbehoefte van ieder mens. Dat je duidelijkheid nodig hebt als mensen iets van jou verwachten, als ze van jou verwachten dat je iets gaat leveren. Ja, geef me kaders, dat vind ik niet meer dan normaal.

Janneke [00:24:49] Ja.

Lizette Colaris [00:24:49] En zeker als je in een beoordelings structuur zit. Als het nou, als er geen beoordeling aan vast zou zitten dan is het heerlijk dat je geen kaders hebt, want je kan gaan experimenteren en freewheelen en kijken wat eruit komt. En dat nog eens een keer opnieuw en dan nog een keer opnieuw. Dat je denkt nou dit is nu al iets, dat kan ik wel tonen, dit is wel de moeite.

Janneke [00:25:11] Dat laatste wat je nou benoemt, dat is wat ik aan het doen ben.

Lizette Colaris [00:25:13] Ja.

[00:25:13] Dat is wat ik wil pleiten. Ik wil eigenlijk het stuk van filmisch werken. Wil ik eigenlijk uit die beoordelingscultuur halen. Want dan laten we de eisen los. Dan laten we verwachtingen los en dan mag je spelen, experimenteren.

Lizette Colaris [00:25:30] Ja, als je dat binnen een opleiding zou moeten doen, wordt het dus moeilijk omdat die bekostiging er vast aan hangt.

Janneke [00:25:36] Exact. Ja.

Lizette Colaris [00:25:37] En omdat het niks subjectiefs mag zijn.

Janneke [00:25:39] Ja.

Lizette Colaris [00:25:40] Het moet wel ook langs een meetlat gelegd worden.

Janneke [00:25:43] Ja.

Lizette Colaris [00:25:44] Blijft het toch moeilijk.

Janneke [00:25:46] Ja, dus, ik heb eigenlijk al wel door dat, wat ik aan het onderzoeken ben, dat hoort niet in een onderwijs context.

Lizette Colaris [00:25:54] Maar ja, weet je, ik zou me wel kunnen voorstellen dat je er een hele spannende minor van maakt, waarbij je dus hele andere beoordelingscriteria hebt, dat het meer zit in het experiment en het doelbewust maken van fouten. Wat als fout gezien wordt maar geen fout is. Dat je dat zou kunnen gaan beoordelen van ja, in hoeverre ben jij in staat om experimenteel en empirisch te werken?

Janneke [00:26:15] Ja.

Lizette Colaris [00:26:17] Daag jezelf eens uit om uit die hokjes te komen ja. Zou nog best wel een leuke minor kunnen vinden denk ik.

Janneke [00:26:25] Waar je eigenlijk van tevoren al weet, ik heb hem toch gewoon gehaald.

Lizette Colaris [00:26:28] Ja je haalt hem bij voorbaat. Eigenlijk, de hele groep: Jongens, jullie hebben het bij deze gehaald.

Janneke [00:26:34] Ja. En nu gaan we spelen.

Lizette Colaris [00:26:38] Ja, maar dat is dan weer een, ja, je moet dan echt een hele specifieke groep mensen daar hebben zitten. Want ik denk dat veel studenten tegenwoordig heel berekenend zijn geworden, door het systeem opgevoed met: als je een beetje oppast kun je het halen met weinig inspanning. Hè, de middelbare school die belooft uitstelgedrag, dat is echt mijn kreet. De middelbare school belooft uitstelgedrag. Je kan altijd op het laatste moment nog beginnen en het halen. Je hoeft niks bij te houden, is gewoon niet nodig. Altijd nog even de laatste avond flink blokken, volgende dag spuien. Drie dagen later heb je geen idee meer waar het over ging, maar je had wel die 7,5.

Janneke [00:27:15] Ja.

Lizette Colaris [00:27:18] Beats me hoor, wat we mensen dan leren? Je leert helemaal niks.

Janneke [00:27:21] Nee.

Lizette Colaris [00:27:23] Je zegt meer van een minor experiment, hahaha, dan van vijf jaar havo op die manier. Durf ik echt te stellen. En het doet wat met je zelfbeeld gewoon ook, van ja.

Janneke [00:27:35] Ja.

Lizette Colaris [00:27:36] En als je dan ook nog eens te maken met een categorie studenten die toch al wel wat slimmer zijn en wat eigenwijzer. Dan wordt het toch wel heel lastig voor ze, om door die hoepels te gaan springen.

Janneke [00:27:49] Ja.

Lizette Colaris [00:27:50] Ik zie ook wel vaak dat vrijeschool studenten de die van een vrije middelbare school komen of een vrije basisschool, middelbare school hebben gehad, dat die wat steviger in hun schoenen staan. Die hebben wat meer geleerd zichzelf te sturen in dingen. Een reguliere havist heeft dat vele malen minder. Die kan dat nog niet.

Janneke [00:28:10] Interessant.

Lizette Colaris [00:28:11] Ja.

Janneke [00:28:13] Ik heb hem zelf gedaan, middelbare. Ik heb heel de Vrije school gedaan. Ik heb er ook lesgegeven.

Lizette Colaris [00:28:18] Ja? Cool.

Janneke [00:28:20] Mijn dochters zaten er ook op, een zit er nog.

Lizette Colaris [00:28:24] Ja ik vind het jammer dat mijn kinderen daar niet gezeten hebben hoor, want dan krijg je toch, voor mijn gevoel wat meer ruimte om jezelf te worden en niet alleen maar door de hoepel te springen.

Janneke [00:28:34] Ja, ja, ze hebben sowieso en dat doen ze onder andere met veel meer creatieve vakken.

Lizette Colaris [00:28:38] Ja ja, daag jezelf uit en ga experimenteren. Ga het maar doen en je mag falen. Dat is allemaal oké.

Janneke [00:28:47] Ja, nou ook zij zitten in het systeem hoor. Sinds dat ze ook gewoon aan havo en vwo eisen moeten voldoen.

Lizette Colaris [00:28:53] Ja zodra, als je dat er overheen gaat gieten, dan is het toch weer ellende. Dan begint de ellende weer van voren af aan. Het Agora onderwijs vind ik zelf echt ontzettend verfrissend wat dat betreft. Ik heb dat van het Niekée in Roermond gevolgd, dat is dus al wat langer hè. Toen dat toen dat opkwam had ik echt zoiets ja, geniaal dit, dat je gewoon niet meer gaat zeggen: jij bent VWO en jij bent VMBO en jij mag dit wel en jij mag dit niet. Gewoon dat dat kind een beetje helpen in, ja, wat wil je leren en hoe ver wil je daarin gaan? Wat wil je daar dan van weten? Dat klinkt heel erg vrij. Maar dan zie je toch dat die leerlingen, toch al snel een pad willen hebben. Vanuit zichzelf. Ze hebben wel die behoefte, ze willen perspectief. Ze willen het ergens om doen. Er moet een 'why' zijn.

Janneke [00:29:46] Ja.

Lizette Colaris [00:29:47] Helemaal zonder 'why'. Dat lukt ook niet.

Janneke [00:29:49] Nee. Hoe zou je de 'why' zien in bijvoorbeeld hier CMD? Wat dat zou je dan als student? Welke why zouden ze moeten?

Lizette Colaris [00:29:59] Idealiter zouden wij graag zien, dat we hier studenten binnen krijgen, of middelbare scholieren of mbo'ers binnen krijgen, die echt denken dat ze de wereld iets kunnen veranderen. Die willen nadenken over wat er speelt in de wereld en daar dan iets uit willen pikken om te zeggen nou, daar gaan we dan waar ze het over hebben. Dit gaan we in beeld brengen. Hier gaan we een middel voor maken om dat aan de wereld te communiceren of om mensen daarbij te helpen. Toch wel heel maatschappij gericht of sociaal gericht of... En ook wel een beetje kritisch, dat dat zou heel fijn zijn. Te vaak komen er studenten binnen die dit kiezen omdat ze iets moeten kiezen. Nog steeds.

Janneke [00:30:39] Ja, want het is een van, hadden we het daar laatst niet over? Dat dit een van de weinigen, of de enige, kunstopleiding die geen selectie doet.

Lizette Colaris [00:30:47] Ja het is een van de weinige kansen om iets creatiefs te komen doen, zonder dat je eerst een portfolio moet laten zien.

Janneke [00:30:52] Ja. Maar ergens ook wel weer. Als het jou niet gelukt is op de middelbare school om een een portfolio op te bouwen en je bent wel creatief ergens op de één of andere manier, dan kan je toch binnen? Da's ook wel weer fijn.

Lizette Colaris [00:31:04] Ik vind het ook wel mooi ja, alleen we hebben ook nog die technische kant eraan en daar zit het struikelblok. Want MMT dat is het grote struikel ding. De rest, dat weten ze zich wel mee te redden dat dat gaat wel. Dat MMT gebeuren dat is dan weer zo ingewikkeld.

Janneke [00:31:20] Had jij ook als decaan van Viscom studenten?

Lizette Colaris [00:31:25] Ja, ook.

Janneke [00:31:27] Heb je daar toevallig? Heb je een verschil gemerkt eigenlijk, tussen de verschillende richtingen?

Lizette Colaris [00:31:32] Mij schiet wel een voorbeeld te midden van een meisje dat gestopt is met de opleiding omdat ze het gewoon niet eens werd met de docent. Die was heel autonoom en die had echt wel een idee van wat ze wilde laten zien en dergelijke. En die had ook moeite met de verschillende meningen van de docenten, zeg maar. Die haar moesten beoordelen.

Janneke [00:31:51] Die die waren het onderling niet eens?

Lizette Colaris [00:31:52] Die werden het niet helemaal eens. Of de één had gezegd steeds van dit is goed, ga zo door, dit is goed, ga zo door. De ander moest het beoordelen en zei dat is onzin, dit is rotzooi. En dat is wel echt voor haar de druppel geweest om te zeggen, weet je wat? Laat maar. Ze heeft zich daarin niet begeleid gevoeld, heeft zich daarna ook niet gezien gevoeld. Dat was ook een belangrijke factor. Ik denk dat we dat bij CMD ook best goed doen. Dat we de studenten goed zien, dat we in contact zijn, dat we met ze praten, ook over wat er verder nog speelt in dat leven. En dat is bij VisCom dan net wat minder.

Janneke [00:32:28] Ja, ik merk zelf, ik heb dus zelf VisCom gedaan, ooit.

Lizette Colaris [00:32:33] Hier in Maastricht dan?

Janneke [00:32:34] Ja Ja? Oke. Cool. Ben je weer terug op het nest.

Janneke [00:32:38] Ja, ja, maar dat vind ik dus wel leuk. Ik ga dus ook met een van mijn oud docenten, ga ik dus ook dat gesprek aan. Die zit ook mee in mijn onderzoek hiernaar. Marcel Hermans.

Lizette Colaris [00:32:45] Marcel Ja. Ja.

Janneke [00:32:47] Ik vond dat een hele fijne docent. Vroeger Ja, die.

Lizette Colaris [00:32:51] Ik weet niet of hij die door de jaren heen misschien wat cynisch geworden is.

Janneke [00:32:55] Zou het?

Lizette Colaris [00:32:55] Ja, volgens mij wel.

Janneke [00:32:57] Mmm.

Lizette Colaris [00:32:58] Als ik hem zo beluister. Ik heb ook vaak met hem in de trein gezeten op weg naar hier en hij van Roermond en ik vanaf Sittard en dan kletsten we wat en dan merkte ik wel dat hij best cynisch is over de studenten.

Janneke [00:33:08] Oh jammer ja.

Lizette Colaris [00:33:09] Kijk, er is natuurlijk sinds jouw tijd ook wel wat veranderd en studenten zijn ook veranderd. Ja, de hele wereld is veranderd. En ja, je had altijd wel gespreksstof over ja, dat de mentaliteit niet meer is wat het was en de motivatie niet meer is wat het was.

Janneke [00:33:25] Ja.

Lizette Colaris [00:33:26] Ik heb zelf een beetje de indruk, maar correct me if I'm wrong, dat ie wel zelf wat moeite heeft om aan te sluiten bij die belevingswereld van die student.

Janneke [00:33:33] Dat lijkt me ook moeilijk als je al dertig jaar lesgeeft.

Lizette Colaris [00:33:35] Ja precies. Kijk als je jezelf zo hier als 30-jarige begon en je bent nu rond de zestig. Sommige kunnen het heel goed bijhouden en andere raken dat een beetje kwijt. En ja, dan verlies je het contact. En dan wordt je misschien cynisch ja, daar kan ik me iets voorstellen.

Janneke [00:33:54] Ja. Nou ja, ik ga onder andere hem morgen ook bevragen over het één en ander.

Lizette Colaris [00:33:58] Leuk, leuk.

Janneke [00:34:01] Ja. En wat ik toevallig, net voordat ik jou nou spreek, had ik nog even een student hier die. Die moest herkansen, want die gaf ook toe dat hij vorig jaar geen ideale student was. 'Ik was er bijna nooit'. Want hij had technische dingen die hij nu eigenlijk moet laten zien in de herkansing van het vak van vorig jaar. Die beheerst hij niet, dus hij vroeg me hoe moet dat eigenlijk? En hij verontschuldigde zich al dat hij het niet wist. Ik zeg, nou, ik kan me voorstellen dat weggezakt is. Het is er nooit geweest, zei die. Want ik was niet aanwezig weet je nog? Ik was echt niet de ideale student. En toen had ik het even met hem over: Wat is dan een ideale student? Iemand die aanwezig is. Ik zeg ja en dan zit hij daar, en dan doet ie niks. Wat heb ik daar nou aan? Oh ja. Oh, dus je moet. O ja, dan was ik zeker niet de ideale student. Ik zei, maar haal het even los van jou. Wat zie ik hier nu gebeuren? Jij staat hier. Ja, je hebt lol gehad in het product wat je aan het maken bent. Hij is nu dus bezig. Het is, ik heb hun dus een soort zelfportret gegeven.

Lizette Colaris [00:34:58] Ja, ja, weet ik, ja.

Janneke [00:35:00] En hij zoekt nu de kwetsbaarheid van zichzelf op. Hij zegt Ja, ik sta daar. Ik. Ja, ik durf het eigenlijk niet echt te laten zien. Het is toch. Het is helemaal niet goed. Ik zeg, vind jij dit niet goed? Waarom vind je dat niet goed? Ik ging er gewoon helemaal op in, waarom vind je dit niet goed? Ja ja, ik zit, zit ik nou goed in beeld? Ik zeg, ja je had inderdaad volgens de regels van tweederde, had je beter rechts kunnen

zitten, want dan is er ruimte voor publiek. Ik zeg, er zijn van die dingen, dat communiceert beter als je jezelf daar neerzet. Maar dat ga je niet opnieuw filmen, want ik wil dat jij volgende week kan inleveren.

Lizette Colaris [00:35:32] Ja.

Janneke [00:35:32] Het voldoet aan de eisen, het is scherp op de juiste plekken. Ik zie jouw ogen. Ik wil je ogen zien als je praat. Dat vind ik bij dit medium, in dit filmpje heel belangrijk. En kijk eens hoe jij hier nou staat. Jij staat hier. Je hebt er een mening over en je ziet wat je kan verbeteren. Je hoort dat het niet per se hoeft. Je ziet andere kansen waar je nog wel op wil verbeteren voor volgende week. Wat ga je nog doen? Ik zeg: Dit is voor mij de ideale student. Jij die hier nou voor mij staat, die zelf kan ontdekken: wat zijn mijn volgende stappen. Ik zei: Ik word heel blij van jou!

Lizette Colaris [00:36:02] Wat goed!

Janneke [00:36:03] En toen werd ie echt heel ongemakkelijk. Van, nou oke oke. Ik zei, ga lekker zo door! Weet je wel. En dit is wat ik met elke student zou willen. Maar ik heb een klas van 25 studenten voor mijn neus.

Lizette Colaris [00:36:14] Ja, dat is het ja, hoe doe je dat?

Janneke [00:36:16] Ja, dat vind ik heel lastig. Dus ik kan me voorstellen als je dit. Dit inzicht dat hij nu even hier heeft na een jaar.

Lizette Colaris [00:36:23] Ja.

Lizette Colaris [00:36:24] Weg te zijn geweest en weer terug te komen. Als ik dit van elke student ga verwachten, dan raak ik alleen maar teleurgesteld.

Lizette Colaris [00:36:30] Ja.

Janneke [00:36:31] Ja dus. Dat is het ook weer niet. Dan heb ik weer verwachtingen, weet je wel?

Lizette Colaris [00:36:35] Ja maar dat is ook denk ik iets, wat je op een gegeven moment zou kunnen gaan inschatten, aan houding, al meteen in die eerste lessen. Dat je dan wel merkt van hmm, die gaat afhaken of die sluit niet aan. En sommige die gaan meteen door. Ja, die hoef je niet zoveel aandacht te geven. Je moet aandacht gaan naar die mensen die of heel hard vooruit lopen, te hard vooruit lopen. Of de mensen die niet aanhaken.

Janneke [00:37:00] Ja. Want ik vind het ook wel lastig dat degene die enorm op stoom komen en lekker vooruit gaan. Dat die zich niet meer uitgedaagd voelen, dat vind ik ook heel gevaarlijk. Ja dus je moet gewoon iedereen zien, dat is heel simpel.

Lizette Colaris [00:37:13] Ja, maar dat is dit is wel wat ze in het basisonderwijs zijn gaan invoeren, toen het passend onderwijs ingevoerd werd en er dus ook geen speciale scholen meer waren. Of in elk geval een grote categorie die eigenlijk in het speciaal onderwijs terecht horen en de reguliere klas ingeschoven werd. Toen zijn ze gaan differentiëren hè. Dus differentiëren op niveau. En dat is ja. Ik heb dat aan den lijve ervaren toen ik op de basisschool les gaf. De basisschool voor hoogbegaafde kinderen, Spaans en Engels gegeven. Maar dan moest ik eigenlijk ook per les, per klas, op drie

niveaus gaan werken en ook nog zelf de lesstof ontwikkelen. Want er was geen methode. Dat was er niet. Ja, dat dat. Het kost zo ontzettend veel tijd. Dat is. En dan? Ja, die hele klas bestieren en 45 minuten, aandacht richten, aan het werk zetten, afronden. Iedereen happy weer naar buiten zien gaan. Ik vond het een hele klus.

Janneke [00:38:07] Ja.

Lizette Colaris [00:38:08] Ik had acht lessen per dag, vier dagen lang.

Janneke [00:38:12] Ja, iedere keer weer ditzelfde.

Lizette Colaris [00:38:13] Iedere keer een ander scenario. Ja, eh hh, hoe ga je dat doen? Dus dat vond ik wel echt super pittig. Maar dat is wel eigenlijk, dat is idealiter is dat wat je zou kunnen gaan doen. Maar als je een klas een hele dag voor je neus hebt en je kan dan zeggen oké, dan gaan we de ochtend dit doen en in de middag dat. Maar als je ze maar drie kwartier voor je neus hebt, dan wordt dat wel een hele spectaculaire uitdaging.

Janneke [00:38:35] En dan heb ik het hier nog luxe, want ik heb hier voor mijn neus, denk ik inderdaad, studenten die hier voor gekozen hebben. Aanname één.

Lizette Colaris [00:38:42] Daar ga je vanuit. Ja, dat is een aanname.

Janneke [00:38:45] Aanname twee is: in drie uur kan ik iedereen echt wel zien.

Lizette Colaris [00:38:50] Dat is ook een aanname.

Janneke [00:38:51] Ik probeer het altijd maar.

Lizette Colaris [00:38:54] Ja en er is ook een aanname dat iedereen gemotiveerd is. Dit ook wil, wat jij daar vraagt. En dat kan, want, ja, ja, ik heb ook wel studenten uit jouw groep ook gehad die zeiden van ja, ik zit met een persoonlijk probleem waar ik eigenlijk liever niet een zelfportret over over maak. Of helemaal niet durven. Zo'n perfectionisme, dat alles dicht gaat. Bij het idee, ik moet nu iets gaan filmen en dat moet ook nog over mezelf gaan. En ik heb een heel laag zelfbeeld, waardoor ik nauwelijks in de spiegel kan kijken, niks kan eten de hele dag. Weet je, daar hebben we het over gehad hè.

Janneke [00:39:25] Ja.

Lizette Colaris [00:39:26] En dan, dan denk ik ja, dan is zo'n opdracht heel erg moeilijk. Dat is echt, ja voor mensen die daar niet zo'n last van hebben is het bijna niet voorstelbaar dat dat moeilijk is. Maar voor zo iemand is dat echt een, nou niet één brug. Dat zijn tien bruggen.

Janneke [00:39:41] Ja. En toch als ik denk over welke student we het nu hebben.

Lizette Colaris [00:39:46] Het is wel gebeurd.

Janneke [00:39:47] Ze heeft me vorige week iets laten zien waar zij heel trots op was en ik ook echt heel blij van werd.

Lizette Colaris [00:39:53] Wat goed, maar wat is er aan voorafgegaan? Dat ze gesprekken met mij en met jou gehad heeft.

Janneke [00:39:57] Ja ja.

Lizette Colaris [00:39:58] Dus we hebben haar wel gezien. En we hebben blijkbaar de goede dingen meegegeven, waardoor ze het nu kon.

Janneke [00:40:04] Ja.

Lizette Colaris [00:40:04] Had ze niet die reach out gehad?

Janneke [00:40:07] Ja. Had ze niet via jou durven zeggen, naar mij toe, dat ze het vak gewoon helemaal niet leuk vond? Dan had ik dat ook niet kunnen doen.

Lizette Colaris [00:40:13] Dan was dat nooit gebeurd. Dan was ze blijven modderen en dan hadden we aan het eind van de rit gezegd nou, die heeft alweer nul studiepunten.

Janneke [00:40:20] Ja. Terwijl, ze heeft echt iets. Ze had, een stuk van de film opgenomen en dat was echt gewoon heel erg leuk.

Lizette Colaris [00:40:29] Geweldig! Ja, ja. Nou dat ben ik heel blij om te horen. Ik heb haar ook niet meer gesproken, want ik heb nog wel bij haar gepolst van, hoe issie? Jaa, ik ben bezig, ben bezig.

Janneke [00:40:38] Ja, maar ze is ook echt bezig.

Lizette Colaris [00:40:40] Ja nee, laat maar gaan, dat vertrouwen geef ik ook. Dat is ook belangrijk daarin, dat je voelt dat mensen vertrouwen hebben in jouw kunnen. Als je last hebt van perfectionisme. Ja, faalangst en perfectionisme ligt direct naast elkaar. Dus als je al bang bent om te falen en je voelt dat mensen er geen vertrouwen in hebben of zoiets uitstralen van, nou je hebt de vorige twee blokken niks gedaan dus het zal nu ook wel niks worden. Dan ga je het ook niet meer doen. En daarom vind ik het dus belangrijk, dat er iemand in de opleiding zit, die zo iemand eens even kan uitnodigen voor een gesprekje. Om eens even te kijken van joh, wat gaat er nou door je heen als dat gevraagd wordt? Wat, wat? Wat gebeurt er bij jou? Wat maakt dan dat je het niet doet? En wat als je dat wel zou gaan doen? Wat heb je daar voor nodig om dat te kunnen?

Janneke [00:41:31] Ja.

Lizette Colaris [00:41:32] Dat kan het verschil maken. Of niet. Maar dan denk ik altijd, dan hebben we het wel geprobeerd hè.

Janneke [00:41:37] Ja, ja. Als ik het dan weer even naar mijn vak haal. Filmisch bezig zijn of ja filmisch, audiovisueel schetsmatig bezig zijn. En ik zou er niet het woord 'zelfportret' aan koppelen. Maar het zou wel zijn van hé, je werkt gewoon met datgene wat altijd voorhanden is: jezelf of je eigen belevingswereld.

Lizette Colaris [00:41:57] Je hond.

Janneke [00:41:58] Ja, precies. Alles wat, wat, wat bij jou dichtbij staat, waar je iets mee kan. Dat zou dan in jouw optiek heel veel uitmaken.

Lizette Colaris [00:42:06] Mag van alles zijn, mag ook jezelf zijn, maar mag ook de cavia zijn of de boom buiten, hoe die met de blaadjes waait.

Janneke [00:42:13] Nou ja, ik ben blij dat je dat ergens zegt, want ik ben dus heel erg aan het worstelen geweest met: welke term geef ik dit? En, in het begin was ik gewoon alleen maar bezig met video essay. Maar, dan hebben wij daar weer de conventies op een of andere manier op losgelaten, en daar wordt het een soort pratend hoofd, die zijn mening geeft over alles en nog wat en die de almachtige is, zo'n beetje. Van ik weet alles van dit ding, dus ik ga hier een essay over houden en dat was totaal niet wat ik zocht als essayistische benadering.

Lizette Colaris [00:42:43] Aha.

Janneke [00:42:43] Op een gegeven moment was ik dus gewoon lekker met mezelf, had ik mezelf ook wat gefilmd, want ik heb ook mijn proces van wit worden, zit er ook in. Dus ook niet meer voldoen aan conventies. Hoezo moet een vrouw per se haar haar verven? Er is haarverf, dus je verft je haar! Dus ik ben dat met mezelf gaan filmen en toen zei iemand in één keer: Jij maakt zelfportretten.

Lizette Colaris [00:43:05] Ja.

Janneke [00:43:06] Ik heb echt drie weken jeukend op een stoel gezeten omdat, ik vind het geen fijne term en uiteindelijk kom ik er op uit dat het best wel kan. Want ik heb ontdekt dat een subjectieve film, of een zelfportret in de kunst in het algemeen, is heel vaak een oefening in technieken. Dus dan past ie wel weer, als je het over Rembrandt hebt, als je het over Van Gogh hebt, dat zijn materiaal technieken, oefeningen.

Lizette Colaris [00:43:28] Maar wat is er mis mee om het gewoon een basisoefening te noemen?

Janneke [00:43:33] Ja, want wat zou dat dan? Daar sluiten we het dan mee af. Wat zou dat verschil maken in dat perfectionisme? Of misschien...

Lizette Colaris [00:43:42] Als het, bij wijze van spreken, ik roep nou basisoefening. Maar als ik erover nadenk, heel snel. Dan denk ik ja, dit is wel een opening, want het is een basis. Het eerste wat je leert. Je hoeft het nog niet te kunnen. Er hangt geen oordeel aan vast. Het is een oefening, dus uitproberen. En that's it. Is het een zelfportret, dan zit er een lading op. Oh jee, want dat is social media. Dat zijn allemaal zelfportretten. Instagram is één groot zelfportret en dat is het beeld wat zij koppelen aan: zelfportret betekent dat ik iets moet gaan laten zien wat perfect is, van mijzelf.

Janneke [00:44:18] Ja. Dat is een complete invulling. Daar gaat het wel mis.

Lizette Colaris [00:44:21] Ja, dat is, het zijn aannames, alles, het hele leven. Iedereen heeft alleen maar aannames, de hele tijd, de hele dag. En dat hebben zij ook. En vanuit hun onzekerheid. Want dan moet ik iets gaan doen wat ik nog niet kan en dat moet dan gaan over mezelf. Uhhhhh.

Janneke [00:44:36] Ja.

Lizette Colaris [00:44:38] Behalve dan die sterke gasten die zoiets hebben van: Yo! Dit ben ik!

Janneke [00:44:41] Die ja ja, ja, ja, ja.

Lizette Colaris [00:44:46] Die heb je gelukkig ook. Vind ik heel verfrissend. Heel fijn. Maar dan hou je geen rekening met de mensen die daar meer moeite mee hebben.

Janneke [00:44:53] Nee.

Lizette Colaris [00:44:56] Dus gewoon: stick to the basics. Gewoon basisoefening, gewoon basisoefening dus. Eén van de eerste dingen die we gaan proberen te doen, met je telefoon had ik begrepen hè, gewoon filmen, kijken hoe. Nou ja, het is leuk als het een beetje scherp is. Als het niet zo is, is het ook goed, maar ga iets doen.

Janneke [00:45:14] Ja.

Lizette Colaris [00:45:14] En ga dat dan nog eens doen. Wat is je opgevallen? Wat die student net ook deed, zelfreflectie. Wat valt me nou op aan dit beeld? Is dat nou? Is dat nou wel vertonenswaardig of moeten we daar nog iets mee?

Janneke [00:45:26] Ja, en voor wie maak je het eigenlijk? Is het überhaupt de bedoeling dat je het vertoont? Is het gewoon niet om zelf nog eens, van oh ja, toen ohh.

Lizette Colaris [00:45:32] Oh dat ja.

Janneke [00:45:34] Wat ik heel veel doe.

Lizette Colaris [00:45:35] Ja. Dat snap ik ook wel. Dat is je ding.

Janneke [00:45:38] Ja.

Lizette Colaris [00:45:38] Ja, maar voor hun is het nog niet hun ding. Voor hun is het nog niet vanzelfsprekend dat ze dat doen soms he, of zit er een lading op.

Janneke [00:45:45] Ja, en dat vind ik dus een enorm nadeel aan dat veelgebruikte medium. Dat er al meteen zoveel lading aan.

Lizette Colaris [00:45:56] En TikTok heeft daar ook niet geholpen hè.

Janneke [00:45:57] Nee. Nee.

Lizette Colaris [00:45:58] TikTok is één en al filmpje en één en al: Het moet wel leuk zijn of het moet wel impact hebben. Of er moeten volgers op afkomen. Het moet scoren.

Janneke [00:46:06] Ja, precies. Ik vind het verschrikkelijk.

Lizette Colaris [00:46:09] Ja, dat is killing. Dat is echt killing.

Janneke [00:46:12] Een anti TikTok oefening. Anti?

Lizette Colaris [00:46:16] Ja ja, ik heb dat wel eens gedaan. Toen gaf ik een eh, nou ik doe iets met gedichten en zo. Toen mocht ik op een college, dat vond ik ook al echt. Ik denk oh jongens, ben benieuwd hoe dat gaat vallen. Toen hadden ze een aantal regionale

dichters uitgenodigd om dan een poëzie presentatie te geven. Dat was echt in zo'n aula met zo'n hoge Bühne. En hier zaten de kindertjes allemaal. Ik vond het vreselijk. Ik denk oh mijn god, dit alleen al, weet je wel. Maar goed, en er waren dan mensen bij een heel oubollig zijn. Een man die brengt altijd attributen mee en dan gaat die zeggen van ja, dit herinnert mij aan mijn kindertijd en dan gaat ie zo'n oubollig gedicht voordragen. En toen ben, toen kwam ik als laatste, en toen had zoiets van: Weet je wat jongens, wat we nu het eerst gaan doen is een anti selfie maken. Een anti selfie. Ik zeg ja ja ja ik wil graag dat jullie allemaal zo doen (doet handen voor haar gezicht) en dan maak ik een foto. Ja en dan was het ijs als het ware gebroken zo, en dan kom je met wat anders. En dan zie je dat ze even net wat rechter op een stoel gaan zetten. Dat ze daar even doorheen zijn. En dat uh ja, ik denk dat we te veel uitgaan van "ze zullen het wel leuk vinden", maar is dat zo?

Janneke [00:47:27] Ja.

Lizette Colaris [00:47:27] Ze zullen het wel leuk vinden om even iets te filmen. Maar is dat zo? Voor sommigen zit daar een enorme lading op.

Janneke [00:47:34] Ja.

Lizette Colaris [00:47:36] En ze zijn ook met een aantal toch echt wel van Instagram af aan het stappen, en noem maar op, ze hebben er geen zin meer in. Die vergelijking steeds.

Janneke [00:47:44] Ja, nee, inderdaad. Ja.

Lizette Colaris [00:47:49] Dus dat, heb je er wat aan, denk je?

Janneke [00:47:51] Ja. Dank je wel.